

ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

The Effects of Cooperative Learning Management to Develop Thai Language Speaking Skill of Mathayom Suksa V Students

*สุวพร อังกุลดี¹ ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์² และสุจินต์ วิชาชีรานนท์³

¹Suwaporn Angkuldee¹, Thanarat Sirisawad² and Suchin Visavateeranon³

¹นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

¹Master's student, School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University

²รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

²Assoc. Prof., School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University

³รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

³Assoc. Prof. Dr., School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University

*Corresponding author. E-mail: kengsuwapon@gmail.com

Received : October 10, 2018

Revised : November 28, 2019

Accepted : April 28, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียน (2) เปรียบเทียบทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียน และ (3) เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบางปลาม้า “สูงสูมารพดุงวิทย์” จัดนักเรียนแบบคละความสามารถ แผนการเรียนภาษาและเทคโนโลยีที่เรียนวิชาการพูด จำนวน 43 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาการพูด แบบวัดทักษะการพูด แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพูด และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาการพูด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) เจตคติต่อการเรียนวิชาการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทักษะการพูด มัธยมศึกษา

Abstract

The objectives of this research were (1) to compare the speaking learning achievement of Mathayom Suksa 5 students before and after learning under cooperative learning management (2) to compare the speaking skills of Mathayom Suksa V students before and after learning under cooperative learning management and (3) to compare attitude towards the speaking subject of Mathayom Suksa V students before and after learning under cooperative learning management. The sample of this research consisted of 43 Mathayom Suksa V students studying in Language and Technology education program at Bangplama Soongsumarn Pradungwit school, who enrolled for the speaking subject. The sample obtained by multistage random sampling. The research instruments used in this study were the cooperative learning management plans in speaking subject, speaking skills test, speaking learning achievement test and attitude toward speaking subject inventory. The statistics used for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test. The research findings revealed that (1) the post-learning speaking learning achievement scores of the student learning under cooperative learning management were significantly higher than their pre-learning counterpart scores at the .05 level of significance; (2) the post-learning speaking skill scores of the student learning under cooperative learning management were significantly higher than their pre-learning counterpart scores at the .05 level of significance; and (3) the post-learning attitude toward speaking subject scores of the student learning under cooperative learning management were significantly higher than their pre-learning counterpart scores at the .05 level of significance.

Keywords: Cooperative learning management, Speaking skills, Secondary education

บทนำ

การพูดเป็นการสื่อสารช่องทางหนึ่งที่มีความจำเป็นและสำคัญอย่างมากในชีวิตมนุษย์และทุกสาขาอาชีพที่ต้องสื่อสารด้วยการพูดเสมอ จะพบว่าผู้ที่ประสบความสำเร็จในธุรกิจการงาน การคบหาสมาคมกับผู้อื่น ตลอดจนผู้นำประเทศล้วนแล้วแต่เป็นคนที่มีความประสิทธิภาพในการพูดทั้งสิ้น ดังนั้น ผู้พูดจะต้องใช้ทักษะในการสื่อสารหรือใช้ศิลปะเฉพาะตัวของผู้พูดจึงจะทำให้การพูดครั้งนั้นตรึงใจผู้ฟังได้ การพูดจึงเปรียบเสมือนบันไดขั้นแรกของมนุษย์ที่เป็นสะพานเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างกัน และนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตได้

การสื่อสารโดยการพูดนั้นเป็นการสื่อสารที่ง่าย สะดวก รวดเร็วที่สุดเป็นการสื่อสารที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก อาจก่อให้เกิดทั้งคุณและโทษ หากผู้พูดไม่ได้ระมัดระวังคำพูดหรือคิดก่อนพูดก็อาจทำให้เกิดความเสียหายโดยง่ายเช่นกัน ดังที่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระบรมมบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2539 กล่าวถึงความสำคัญของการพูดว่า

“ความคิดนั้นเป็นแม่บทใหญ่ของคำพูดและการกระทำ เพราะกิจที่จะทำ คำที่จะพูดทุกอย่าง ล้วนสำเร็จมาจากความคิด การคิดก่อนพูดและคิดก่อนทำ จึงช่วยให้บุคคลสามารถยับยั้งคำพูด

ที่ไม่สมควร หยุดยั้งการกระทำที่ไม่ถูกต้อง พูดและทำแต่สิ่งที่จะสัมฤทธิ์ผลเป็นประโยชน์ และเป็นความจริง” (เลอสม สถาปิตานนท์, 2560, น. 150)

จากพระบรมราโชวาทจะเห็นได้ว่า คำพูดหรือการกระทำใด ๆ ส่วนมาจากความคิด ดังนั้นผู้พูดจึงต้องคิดก่อนพูดและเลือกที่จะพูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ก็จะทำให้ผู้พูดเกิดความเจริญได้

นอกจากคำพูดจะมีความสำคัญแล้ว ความสามารถทางการพูดหรือทักษะการพูดก็เป็นส่วนสำคัญทำให้ การสื่อสารประสบความสำเร็จดังที่ ศักดา ปั้นเหน่งเพ็ชร (2554, น. 77) ได้กล่าวถึงทักษะการพูดโดยสรุปได้ว่า ทักษะการพูดเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ทั้งการพัฒนาบุคลิกภาพและด้านการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาด้านบุคลิกภาพนั้นจะทำให้มนุษย์รู้จักตัวตน ผ่านการพูด ซึ่งจะแสดงออกมาให้เห็นถึงความสามารถทางความคิด อารมณ์และจิตใจอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคำพูดเป็น สื่อของความคิด และความเป็นตัวตนของบุคคลนั้น ๆ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องฝึกฝนทักษะการพูด ให้มีความชำนาญทั้งในด้านศาสตร์และศิลป์ ดังที่ อัจฉรา ชิวพันธ์ (2546, น. 39) ซึ่งได้อธิบายเพิ่มเติมไว้ว่า การพูด เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ กล่าวคือ ในแง่ของศาสตร์ การพูดเป็นเรื่องที่สามารถสอนและถ่ายทอดให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ได้ว่าต้องปฏิบัติอย่างไร มีหลักเกณฑ์อะไรบ้าง และควรดำเนินในแนวทางอย่างไร ในแง่ของศิลป์ การพูด ต้องอาศัยการฝึกฝนให้เกิดทักษะ ผสมผสานกับความสามารถพิเศษเฉพาะตัว เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความประทับใจด้วย ลีลา ท่าทาง และน้ำเสียง ซึ่งเป็นบุคลิกภาพเฉพาะตัวของผู้พูด ซึ่งผู้พูดต้องมีทักษะในการพูดจึงจะทำให้การสื่อสาร ประสบความสำเร็จ

ด้วยเหตุนี้การจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการเรียนรู้ทั้งด้านทฤษฎีและฝึกปฏิบัติเพื่อให้ นักเรียนสามารถนำ ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ดังในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มาตรฐานการเรียนรู้ 3.1 ช่วงชั้นที่ 4 ที่ได้ให้ความสำคัญใน การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการพูดว่า ผู้เรียนมีทักษะการพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง พูดแสดงทรรศนะ โต้แย้ง โน้มน้าว และเสนอแนวคิดใหม่ อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทใน การพูด ดังนั้นการฝึกทักษะการพูดให้แก่ผู้เรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ครูควรจัดประสบการณ์การฝึกพูดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีทักษะการพูดอย่างคล่องแคล่วและเหมาะสม แต่ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริงมักจะ ประสบปัญหาการไม่มีเวลาฝึกปฏิบัติการพูดให้แก่ผู้เรียนได้ทุกคน จึงทำให้ผู้เรียนขาดการฝึกพูด ดังที่สนธิ ตั้งทวี (2537, น. 17-18) ได้กล่าวไว้ถึงปัญหาเกี่ยวกับการพูด คือ นักเรียนไม่มีโอกาสฝึกฝนการพูดเท่าที่ควร มีเพียงจำนวน น้อยที่มีโอกาสได้ฝึกฝน เนื่องจากการสอนทักษะการพูดของครูจะใช้วิธีสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่ ถึงแม้ หลักสูตรการสอนในปัจจุบันจะมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง แต่การจัดกิจกรรมการสอนพูด ยังคงมีข้อจำกัดในด้านเวลาการฝึกปฏิบัติ จึงทำให้ผู้เรียนไม่มีโอกาสฝึกฝนการพูดเท่าที่ควร นักเรียนมีเพียงจำนวน น้อยที่ได้รับการฝึก จึงทำให้ผู้เรียนไม่กล้าพูด กลัวอาย วิตกกังวล ประหม่า ตื่นเต้น และไม่มั่นใจ เป็นต้น และ งานวิจัยของ ลัดดา นิมสุวรรณ (2551, น. 2) ได้กล่าวถึงปัญหาการสอนพูดไว้ว่า นักเรียนไม่กล้าพูด ประหม่า ตื่นเต้น ไม่มั่นใจในตนเอง จนทำให้การลำดับเนื้อหาหรือการนำเสนอวกวน รวมถึงขาดไหวพริบในการพูดซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญสม ภูศิริ (2546, น. 2) ที่พบว่านักเรียนประสบปัญหาในลักษณะเดียวกันคือ อาย ไม่ กล้าพูดและไม่กล้าแสดงออก

จากการสอนรายวิชาการพูด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 พบว่า นักเรียนยังมีปัญหาในด้านการพูด นักเรียนไม่กล้าพูด ประหม่า ตื่นเต้น ขาด ความมั่นใจ ขาดไหวพริบในการพูด และไม่สามารถควบคุมร่างกายได้เมื่อเกิดความตื่นเต้นในขณะที่ต้องพูดหน้า

ชั้นเรียนหรือพูดต่อหน้าคนจำนวนมาก ซึ่งทักษะการพูดนั้นเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดทักษะและสามารถพูดได้คล่องแคล่ว มีความรู้และทักษะในการพูดไปในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องแก้ปัญหาดังกล่าว ครูผู้สอนจึงควรพิจารณาปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติการพูดมากขึ้น

การเรียนรู้แบบร่วมมือของ Robert E. Slavin, David Johnson และ Roger Johnson เป็นหลักการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีหลากหลายรูปแบบ ผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขัน โดยยึดหลักการเรียนรู้ 5 ประการ คือ 1) การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน มีความตระหนักว่า สมาชิกในกลุ่มทุกคนมีความสำคัญและความสำเร็จของกลุ่มขึ้นกับสมาชิกทุกคน สมาชิกแต่ละคนจะประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อกลุ่มประสบความสำเร็จ 2) การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด การที่สมาชิกในกลุ่มมีการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน ในทางที่จะให้กลุ่มบรรลุเป้าหมาย สมาชิกของกลุ่มจะห่วงใย ไว้วางใจ ส่งเสริม และช่วยเหลือกัน 3) ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกแต่ละคน สมาชิกในกลุ่มการเรียนรู้ทุกคนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบและพยายามทำหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ 4) การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และทักษะการทำงานกลุ่มย่อย การเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยทักษะที่สำคัญหลายประการ เช่น ทักษะทางสังคม การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น 5) การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือจะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่ม เพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นหากผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมมือกันนอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาสาระต่างๆ ได้กว้างขึ้นแล้ว ยังสามารถช่วยพัฒนาด้านสังคมและอารมณ์อีกด้วย (ทิสนา แคมมณี, 2554, น. 98-106)

ดังนั้นการเรียนรู้แบบร่วมมือ จึงเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดร่วมกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เหตุผลซึ่งกันและกันทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียน คนที่เก่งก็จะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่าเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม นอกจากนั้นผู้เรียนจะได้เรียนรู้สภาพอารมณ์ความรู้สึกลึกซึ้ง คิดตลอดจนเรียนรู้การปรับตัว รับผิดชอบงาน มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งกระบวนการเรียนรู้นี้จะสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้พูดคุยกัน เพื่อนจะช่วยกันฝึกพูด จึงทำให้สามารถลดความประหม่าขณะฝึกพูด ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออกในการพูดมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนมีทักษะการพูดที่สูงขึ้นและสามารถแก้ปัญหากลุ่มการฝึกพูดในชั้นเรียนได้ ดังที่ รสริน ป้อมสาหรัย (2550, น. 74) ได้ศึกษาผลการใช้การเรียนแบบร่วมมือ ที่มีต่อความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษและความพึงพอใจในการเรียนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจในการเรียนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.18 ซึ่งนักเรียนมีความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนแบบร่วมมือที่ได้ให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนได้พึ่งพาอาศัยซึ่งกัน จึงทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้สนใจนำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมาใช้ในการพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี และเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการพูดที่จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนวิชาการพูดโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพูดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนที่เรียนวิชาการพูดโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีทักษะการพูดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนที่เรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีเจตคติที่ดีต่อวิชาการพูดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จำนวน 81 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบางปلام้า “สูงสูमारผดุงวิทย์” ซึ่งจัดนักเรียนแบบคละความสามารถ แผนการเรียนภาษาและเทคโนโลยี ที่เรียนวิชาการพูด จำนวน 43 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

2. ตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.2 ตัวแปรตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพูด ทักษะการพูด และเจตคติต่อการเรียนวิชาการพูด

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้วิชาการพูดโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 11 แผน ใช้เวลา 18 คาบ ซึ่งมีกระบวนการสอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ชุ้่นนำเสนอโน้ช้่นเรียน (class presentations) 2) ชุ้่นเรียนกลุ่มย่อย (teams) 3) ชุ้่นทดสอบ (quizzes) 4) ชุ้่นการพัฒนารายบุคคล (individual improvement scores) และ 5) ชุ้่นการให้ความยอมรับของกลุ่ม (team recognition)

3.1.1 ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้มีดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ 3 การฟัง การดูและการพูด

2) ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะการพูดและแก้ปัญหากระบวนการฝึกพูด โดยเลือกวิธีการเรียนแบบร่วมมือมาพัฒนาทักษะการพูด

3) ศึกษารูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ STAD (Student Teams Achievement Division) มาเป็นโครงสร้างหลักในการจัดกิจกรรมทดลองการทดลองสอนทั้ง 18 คาบ

4) จากนั้นศึกษาและคัดเลือกเทคนิคเสริมการเรียนแบบร่วมมือที่เหมาะสมมาผสมผสานในขั้นตอนการเรียนรูปแบบ STAD เพื่อฝึกทักษะการพูดให้นักเรียน ดังนี้

(1) หน่วยการเรียนรู้ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการพูด แผนที่ 1 ใช้เทคนิคเสริม Jigsaw problem solving แผนที่ 2 ใช้เทคนิคเสริม Rally robin

(2) หน่วยการเรียนรู้ การพูดแนะนำตัว แผนที่ 1 ใช้เทคนิคเสริม Jigsaw problem solving แผนที่ 2 ใช้เทคนิคเสริม Rally robin

(3) หน่วยการเรียนรู้ การพูดเล่าประสบการณ์ แผนที่ 1,2 ใช้เทคนิคเสริม Round Robin

(4) หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การพูดในโอกาสต่างๆ แผนที่ 1,2,3 ใช้เทคนิคเสริม Think-pair-share

(5) หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การพูดโน้มน้าวใจ แผนที่ 1,2 ใช้เทคนิคเสริม Pairs check

5) กำหนดเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิชาเพิ่มเติม สาระการฟัง การดูและการพูด รายวิชาการพูด แล้วสร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาการพูดจำนวน 11 แผน

6) นำแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ผลการประเมินคุณภาพมีค่าเฉลี่ยเป็น 4.62 อยู่ในระดับเห็นด้วยระดับเหมาะสมมากที่สุด ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองสอนจริงกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะของผู้เรียนใกล้เคียงกัน และนำผลการทดลองสอนไปปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไปก่อนนำไปใช้จริง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยเครื่องมือ ดังนี้

3.2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพูด มีวิธีการสร้างแบบทดสอบ ดังนี้

1) ศึกษาวิธีการสร้างข้อสอบภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง วิชาเพิ่มเติม คำอธิบายรายวิชา รวมทั้งวิเคราะห์เอกสาร ตำรา การพูดต่าง ๆ 2) สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบ และสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพูด โดยกำหนดพฤติกรรม การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 36 ข้อ 3) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีมีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และได้คัดเลือกข้อสอบที่มีความเหมาะสมจำนวน 30 ข้อ และ 4) นำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบรายข้อ โดยผลการวิเคราะห์พบว่า ข้อสอบแต่ละข้อมีความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.22-0.75 มีอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.25-0.81 มีค่าความเชื่อมั่น (ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา) เท่ากับ 0.86

3.2.2 แบบประเมินทักษะการพูด เป็นแบบประเมินแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อประเมินทักษะทางการพูด โดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้ 1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินทักษะ

การพูด สร้างแบบวัดทักษะการพูด 2) นำแบบวัดทักษะการพูดที่สร้างขึ้น ไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ซึ่งผลการตรวจคุณภาพของแบบวัดทักษะการพูด โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยเป็น 4.60 อยู่ในระดับ เหมาะสมมากที่สุด

3.2.3 แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาการพูด เป็นแบบวัดความรู้สึกรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียน ในด้านความรู้ ความรู้สึกรู้ และด้านพฤติกรรม จำนวน 20 ข้อ 5 ระดับความคิดเห็น มีวิธีการสร้างแบบวัดเจตคติดังนี้ คือ 1) ศึกษาเทคนิคการสร้างแบบวัดเจตคติตามแบบของ ลิเคิร์ต(Likert) เขียนข้อความเพื่อวัดเจตคติเกี่ยวกับการเรียนรายวิชาการพูด โดยข้อความที่มีทั้งข้อความเชิงบวกและข้อความเชิงลบให้สอดคล้องกับการวัดความรู้สึกรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียน และ 2) สร้างแบบวัดเจตคติโดยกำหนดค่าความคิดเห็น แล้วเขียนคำชี้แจงการใช้แบบวัดเจตคติ 3) นำแบบวัดเจตคติเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยชี้แจงขั้นตอนการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างได้ทราบ
2. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพูด และทดสอบทักษะการพูดโน้มน้าวใจ โดยใช้แบบวัดทักษะการพูดก่อนเรียน
3. วัดเจตคติต่อวิชาการพูดก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือวิชาการพูด โดยใช้แบบวัดเจตคติ
4. ทดลองสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับนักเรียนกลุ่มทดลองเป็นเวลา 18 คาบ
5. ทดสอบหลังเรียน (Post-test) กับกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพูด และทดสอบทักษะการพูดโน้มน้าวใจ โดยใช้แบบวัดทักษะการพูดหลังเรียน
6. วัดเจตคติต่อการเรียนวิชาการพูดหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาการพูด โดยใช้แบบวัดเจตคติ
7. รวบรวมคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนทดสอบทักษะการพูดหลังเรียนและคะแนนแบบวัดเจตคติ นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้วิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (M) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการพูดและเจตคติต่อวิชาการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่าที (t -test for dependent samples)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพูดที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 43 คน ก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเท่ากับ 15.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.81 และค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพูดหลังเรียนเท่ากับ 24.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.61 จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบค่าที ได้ค่าทีเท่ากับ 39.31 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่าค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่ม	จำนวนนักเรียน	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>Sig.</i>
ก่อนเรียน	43	15.63	2.81		
หลังเรียน	43	24.84	2.61	39.31*	.05

* $p < .05$

2. การเปรียบเทียบทักษะทางการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 43 คน ก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเท่ากับ 5.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.25 และค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการพูดของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเท่ากับ 8.02 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.99 จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบค่าที ได้ค่าทีเท่ากับ 16.37 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่าค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการพูดหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่ม	จำนวนนักเรียน	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>Sig.</i>
ก่อนเรียน	43	5.16	1.25		
หลังเรียน	43	8.02	0.99	16.37*	.05

* $p < .05$

3. การเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อการเรียนวิชาการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 43 คน ก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเท่ากับ 69.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.57 และค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อการเรียนวิชาการพูดของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เท่ากับ 81.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.30 จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบค่าที ได้ค่าทีเท่ากับ 17.26 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่าค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาการพูดหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่ม	จำนวนนักเรียน	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>Sig.</i>
ก่อนเรียน	43	69.63	7.57		
หลังเรียน	43	81.09	7.30	17.26*	.05

* $p < .05$

อภิปรายผล

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ผลปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ STAD (Student Teams Achievement Division) ร่วมกับเทคนิคเสริม Jigsaw problem solving, Rally robin, Round Robin, Think-pair-share และ Pairs check ทั้ง 5 แบบนั้น เป็นการเรียนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมให้นักเรียน

ในกลุ่มที่สมาชิกมีความแตกต่างกันได้ช่วยเหลือกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการฝึกและการใช้ทักษะเพื่อเป้าหมายของกลุ่ม คนเก่งก็จะช่วยคนที่อ่อนกว่าจนเกิดการเรียนรู้ภายในกลุ่ม สมาชิกจะร่วมกันรับผิดชอบกลุ่มเพื่อเป้าหมายของกลุ่ม ซึ่งเป็นการเรียนที่เพื่อนจะต้องช่วยกันพัฒนาสมาชิกให้เกิดการเรียนรู้ โดยครูใช้รางวัลเป็นสิ่งกระตุ้นความสำเร็จทั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอน โดยยึดส่วนประกอบที่สำคัญ 5 ประการดังนี้ คือ ขั้นตอนนำเสนอในชั้นเรียน ชั้นเรียนกลุ่มย่อย ชั้นทดสอบ ชั้นการพัฒนารายบุคคล ชั้นการให้ความยอมรับของกลุ่ม จึงทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ดังที่ Johnson and Johnson (1987, pp. 27-30) และ Arends (1994, pp. 345-346) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทำให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน มีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานกลุ่ม ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูงเข้าใจคำสอนของครูได้ดี จะเปลี่ยนเนื้อหาดังกล่าวมาเป็นภาษาพูดที่ง่ายต่อการสื่อสารให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม เมื่ออธิบายให้เพื่อนฟังจึงทำให้เพื่อนเข้าใจได้ดีขึ้นทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

2. การเปรียบเทียบทักษะทางการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ผลปรากฏว่าทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบางปลาหมอ “สูงสามารถพูดวิทย์” หลังเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้เนื่องเพราะการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ STAD เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และได้มีโอกาสช่วยกันฝึกพูดระหว่างเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ทำให้สามารถแก้ปัญหาเรื่องเวลาในการฝึกปฏิบัติการพูดในชั้นเรียนได้ อีกทั้งนักเรียนมียังความมั่นใจในขณะพูดมากยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถนำความรู้หรือทฤษฎีที่ได้รับมาปรับใช้ในการปฏิบัติการพูด ทั้งนี้การเรียนแบบร่วมมือที่ผู้วิจัยได้ทดลองครั้งนี้ได้นำเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ อีก 5 เทคนิคมาปรับใช้ในขั้นตอนของการเรียนแบบ STAD ตามความเหมาะสมของขั้นตอนและสอดคล้องกับเนื้อหาเพื่อช่วยส่งเสริมการฝึกปฏิบัติทักษะการพูดแต่ละประเภท ซึ่งมีทั้งชั้นเสนอบทเรียน ชั้นกลุ่มย่อย ดังนี้

เทคนิคที่ 1 เทคนิคการแก้ปัญหาด้วยจิ๊กซอ (Jigsaw problem solving) เป็นเทคนิคที่สมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่มค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองก่อน แล้วจึงนำคำตอบของสมาชิกแต่ละคนมารวมกันเพื่ออภิปรายให้ได้คำตอบที่ถูกต้องสมบูรณ์เหมาะสมที่สุด (Kagan, 1995, pp. 32-33) ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการพูด (แผนที่ 1)

เทคนิคที่ 2 เทคนิคการพูดเป็นคู่ (Rally robin) เป็นเทคนิคที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้พูด ตอบ และแสดงความคิดเห็นเป็นคู่ ๆ โดยสมาชิกในกลุ่มย่อยจะผลัดกันพูด และฟังโดยใช้เวลาเท่าๆ กัน ตามที่กำหนด (Kagan, 1995, p. 35) ผู้วิจัยได้นำเทคนิคนี้มาใช้ในการเรียนรู้หน่วยที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการพูด (แผนที่ 2)

เทคนิคที่ 3 เทคนิคการพูดรอบวง (Round robin) เป็นเทคนิคที่เปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มผลัดกันพูดตอบเล่า อธิบาย ทีละคนตามเวลาที่กำหนดจนครบสมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม (Kagan, 1995, pp. 32-33) นำมาใช้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

เทคนิคที่ 4 เทคนิคการคิดเดี่ยว คิดคู่ ร่วมกันคิด (Think – pair - share) เป็นเทคนิคที่เริ่มจากปัญหาหรือโจทย์คำถามที่ครูผู้สอนกำหนดให้นักเรียนแต่ละคนคิดค้นหาคำตอบด้วยตนเองก่อน แล้วจึงนำคำตอบไปอภิปรายกับเพื่อนที่

เป็นคู่ และอภิปรายเป็นกลุ่มพร้อมกันตามลำดับ เมื่อผู้เรียนมั่นใจว่าคำตอบของตนถูกต้องหรือดีที่สุดแล้ว จึงเล่าคำตอบให้เพื่อนในชั้นฟัง (Kagan, 1995, pp. 46-47, อ้างถึงใน พิมพ์พันธ์์ เดชะคุปต์, 2541, น. 41-44) นำมาใช้ฝึกทักษะการพูด ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เทคนิคที่ 5 เทคนิคคู่ตรวจสอบ (Pairs check) สมาชิกในแต่ละกลุ่มจับคู่กัน 2-3 คู่ เพื่อแก้โจทย์ปัญหาที่ได้รับจากครูผู้สอน โดยสมาชิกคนหนึ่งจะเป็นผู้แก้ไขปัญหาก่อน ส่วนสมาชิกอีกคนจะทำหน้าที่เสนอแนะ เมื่อตอบโจทย์ปัญหาเสร็จ 1 ข้อ สมาชิกจะสลับหน้าที่กันในการตอบโจทย์ปัญหาข้อถัดไป เมื่อตอบโจทย์ปัญหาครบ 2-3 คำถาม จึงนำคำตอบไปแลกเปลี่ยนและตรวจสอบกับคู่อื่น ๆ ในกลุ่มของตน (ชลธิชา ทับทิว, 2554 น. 19; Kagan, 1995, pp. 32-33) นำมาใช้กับหน่วยการเรียนรู้ที่ 5

จากการนำเทคนิคดังกล่าวไปใช้จริงในการจัดการเรียนรู้พบว่าเทคนิคทั้ง 5 ได้ช่วยส่งเสริมการฝึกทักษะการพูดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ (1) ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ผู้เรียนกลุ่มเก่งได้ช่วยอธิบายเนื้อหาและวิธีการพูดให้แก่เพื่อนที่ไม่เข้าใจเพราะกลัวคะแนนกลุ่มจะต่ำ ส่วนผู้เรียนกลุ่มอ่อนก็เต็มใจที่จะให้เพื่อนอธิบายเพราะตนเองจะได้มีความเข้าใจและมีคะแนนที่ดีส่งผลให้กลุ่มมีคะแนนดีไปด้วย ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหานำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง (2) ช่วยลดความประหม่าขณะฝึกพูดเพราะมีการจับคู่ร่วมกันฝึกพูดระหว่างเพื่อนในกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนมีความเขินอายน้อยลงเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน โดยมีครูเป็นผู้แนะนำขณะฝึกปฏิบัติ (3) สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้และปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทำให้นักเรียนลดความตึงเครียด มีความสนุกสนานในการพูดมากขึ้น ทั้งในการพูดต่อหน้าและการพูดผ่านสื่อออนไลน์ (4) ทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกในการพูด มีความมั่นใจและมีบุคลิกภาพที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ยังช่วยแก้ปัญหาเรื่องเวลาในการฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน เพราะเป็นการเรียนรู้เป็นกลุ่มมีการจับคู่กันฝึกกับเพื่อนในกลุ่ม จึงเป็นวิธีสอนที่ช่วยเรื่องการจัดการเวลาได้เป็นอย่างดี สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในชั้นเรียน ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการฝึกอย่างเป็นระบบ ฝึกซ้ำ ๆ กันและต่อเนื่อง รวมถึงมีการประเมินผลย้อนกลับในทันทีที่ฝึกปฏิบัติทั้งระหว่างเพื่อนกับเพื่อนและระหว่างครูกับนักเรียนจึงทำให้ผู้เรียนมีทักษะทางการพูดที่ดีขึ้นเป็นไปตามกฎแห่งการฝึกหัดหรือการกระทำซ้ำ (The Law of Exercise or Repetition) ของ Thorndike (1966, pp. 28-29) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการกระทำซ้ำหรือการฝึกหัดนี้ หากได้กระทำบ่อยๆ และซ้ำเดิมจะทำให้การกระทำนั้น ๆ ถูกต้องสมบูรณ์และมั่นคง นอกจากนั้นนักเรียนยังได้เรียนรู้การปรับตัว รับผิดชอบงานกลุ่มมุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวม และผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะที่ได้รับจากการฝึกปฏิบัติในชั้นเรียนไปใช้ในชีวิตจริงได้ ดังในกรณีที่ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทนของโรงเรียนในการนำเสนอผลงานด้านการจราจรในโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ของโรงเรียนบางปลาหมอ “สูงสูดมารผดุงวิทย์” ผู้เรียนสามารถพูดนำเสนอได้เป็นอย่างดี ได้รับคำชื่นชมจากคณะกรรมการประเมิน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนผ่านการประเมิน นับเป็นการสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ผู้เรียน และสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นการนำการเรียนรู้แบบร่วมมือมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในวิชาการพูดนั้นจึงสามารถแก้ปัญหาการฝึกพูดในชั้นเรียนและสามารถพัฒนาทักษะการพูดได้สูงขึ้นจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ รสริน ป้อมสาหร่าย (2550, น. 74) ได้ศึกษาผลการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษและความพึงพอใจในการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจใน

การเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.18 ซึ่งนักเรียนมีความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนแบบร่วมมือ ที่ได้ให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนได้ฟังพาดูซึ่งกันและกัน จึงทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น

3. การเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า เจตคติต่อการเรียนวิชาการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนการเรียนวิชาการพูด มีค่าเฉลี่ยรวม 3.48 อยู่ในระดับปานกลางและหลังการเรียนวิชาการพูดมีเจตคติในระดับดีขึ้น คือ มีค่าเฉลี่ย 4.06 อยู่ในระดับดี ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดิม 0.58 และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ค่าเฉลี่ยของเจตคติหลังเรียนทั้ง 3 ด้านคือ ด้านความรู้ ด้านพฤติกรรมและความความรู้สึก ยังเพิ่มขึ้นทั้ง 3 ด้าน จึงเป็นไปได้ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะการเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่ช่วยในการพัฒนาความรู้ ทักษะ และกระบวนการผ่านการทำงานกลุ่มสัมพันธ์เชิงบวกจึงเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีความสุขและให้ความสนใจในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูจัดขึ้น ซึ่งในขณะที่จัดการเรียนรู้นั้นผู้เรียนมักพูดเสมอ “ชอบมาเรียนที่ห้องเรียนนี้” และเมื่อหมดเวลานักเรียนจะพูดเสมอว่า “หมดเวลาแล้วหรือ ทำไมไม่เร็วจัง” และการสอบวัดพัฒนาการทุกหน่วยการเรียนรู้ทำให้นักเรียน มีความกระตือรือร้นในการช่วยเหลือกันจนทำให้ผลการทดสอบมีคะแนนที่ดี กลุ่มประสบความสำเร็จโดยครูเป็นผู้ให้กำลังใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จ การจัดการกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือจึงทำให้นักเรียนสูงขึ้น ดังที่ Johnson and Johnson (1987, pp. 27-30) และ Arends (1994, pp. 345-346) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทำให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน มีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน เกิดการความผูกพันที่มากขึ้นของสมาชิกภายในกลุ่มทั้งในด้านการงานและการจัดการที่เป็นระบบ ช่วยปรับปรุงความสัมพันธ์ของบุคคล ผ่านกระบวนการฟังพาดูซึ่งกัน การทำงานร่วมกัน และการยอมรับฟังความคิดเห็นที่มากขึ้น ตลอดจนทำให้เกิดความรู้สึภาคภูมิใจและตระหนักถึงคุณค่าของตนเองของนักเรียน ผ่านการยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกภายในกลุ่มและผลสำเร็จของกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของ จูตารีย์ เกิดสมกาล (2555, น. 57) ที่ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD พบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีงานวิจัยต่างประเทศที่นำการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มาใช้และช่วยให้เจตคติต่อวิชาที่เรียนสูงขึ้น ดังที่ (Zakaria, Chin, and Daud, 2010) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติวิชาคณิตศาสตร์ ผลการศึกษานี้พบว่าวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือในวิชาการพูดนั้นครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือว่ามีประโยชน์และมีกระบวนการหรือขั้นตอนอย่างไร เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการสอนและทำให้การจัดการเรียนรู้อุปสรรคผลสำเร็จ

1.2 ครูผู้สอนควรกระตุ้นผู้เรียน ให้มีความตั้งใจและช่วยเหลือกันภายในกลุ่มและชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของกลุ่มซึ่งเกิดจากสมาชิกกลุ่ม

1.3 ครูผู้สอนควรเป็นผู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ การมีส่วนร่วมในกลุ่ม และการช่วยเหลือกันภายในกลุ่มเพื่อให้กลุ่มไปถึงเป้าหมาย

1.4 ครูผู้สอนควรออกแบบทดสอบย่อยจำนวนไม่มากและมีรูปแบบที่ใช้เวลาไม่นาน เนื่องจากนักเรียนอาจจะทำไม่ทันเวลาและเกิดความเบื่อหน่ายในการทดสอบเพราะการนำรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือรูปแบบ STAD มาใช้เป็นโครงสร้างหลักนั้นจำเป็นต้องมีการทดสอบย่อยเพื่อวัดพัฒนาการกลุ่มในทุกหน่วยการเรียนรู้

1.5 การจัดกิจกรรมการฝึกพูดโดยการนำเทคนิคย่อยของการเรียนแบบร่วมมือมาใช้ ครูผู้สอนต้องมีความเข้าใจในการเลือกใช้เทคนิคให้เหมาะสม สอดคล้องเนื้อหาและวิธีพูดแต่ละแบบ เพื่อที่จะพัฒนาทักษะการพูดให้สูงขึ้น

1.6 ครูผู้สอนควรใช้เทคโนโลยีและใช้สื่อที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้เพราะจะช่วยแก้ปัญหาในเรื่องของเวลา การลดความประหม่าและดึงดูดความสนใจของผู้เรียนให้มากขึ้น

1.7 ครูผู้สอนควรกำหนดเกณฑ์ให้ระดับคะแนน (Score Rubrics) เพื่อใช้กับการประเมินทักษะการพูดสามารถวัดผลได้ชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระภาษาไทยกับเนื้อหาอื่น ๆ หรือระดับชั้นอื่น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น พฤติกรรมการกล้าแสดงออก ความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาการพูด พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ความรับผิดชอบ เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกับวิธีการสอนอื่น ๆ

บรรณานุกรม

ชลธิชา ทับทิว. (2554). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดที่มีต่อความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.

จิตาธิปไตย เกิดสมกาล. (2555). การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, นครศรีธรรมราช.

ทิสนา แจมมณี. (2554). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญสม ภูศิริ. (2546). *การพัฒนาทักษะการพูดและพฤติกรรมกล้าแสดงออกทางการพูด โดยใช้บทบาทสมมติของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตรัง (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

พิมพ์นธ์ เฉชะกุลปต์. (2541). *การเรียนรู้แบบร่วมมือ*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สริน ป้อมสาหร่าย. (2550). *ผลของการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ และความพึงพอใจในการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก.

ลัดดา ฉิมสุวรรณ. (2551). *ผลการใช้เพลงพื้นบ้านลำตัดเพื่อพัฒนาการพูดได้ตอบเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดสามง่าม กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

เลอสม สถาปิตานนท์. (2560). *พระคุณแบบไว้ในนิรันดร: พระบรมราชาบาท และพระราชหัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานแก่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศักดิ์ ปั้นหนึ่งเพชร. (2554). หน่วยที่ 8 การพัฒนาทักษะการพูด ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาทักษะทางภาษา หน่วยที่ 7-10 (พิมพ์ครั้งที่ 2, น. 41-147)*. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สนิท ตั้งทวี. (2537). *ศิลปะการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

อัจฉรา ชิวพันธ์. (2546). *ศิลปะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เพ็ญพิชชิง.

Arends, R. I. (1994). *Learning to teach*. (3rd ed.). New York: McGraw-Hill, Inc, Chapman.

Johnson, D., W., & Johnson, T. (1987). *Learning together and alone: Cooperative and individualistic learning*. London: Prentice Hall.

Kagan, S. (1995). *Cooperative learning & wee science*. San Clemente: Kagan Cooperative Learning.

Thorndike, E. L. (1966). *Human learning*. Cambridge, Mass: M.I.T. Press.

Zakaria, E., Chin, L. C., & Daud, M. Y. (2010). The effects of cooperative learning on students' mathematics achievement and attitude towards mathematics. *Journal of Social Sciences*, 6(2), 272-275.